

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/157/2022
Identifikačné číslo spisu: 7713202355
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7713202355.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Šobichovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Martina Vladika v spore žalobcu SR Regionálna veterinárna a potravinová správa v Michalovciach, so sídlom v Michalovciach, ul. S. Chalupku 22, IČO: 31 295 207, zastúpeného PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., so sídlom v Košiciach, Thurzova 7, proti žalovanému S.. A. O., narodenému X. M. XXXX, S., ul. P. H. XXXX, zastúpenému advokátom JUDr. Jurajom Kusom, Michalovce, Nám. osloboditeľov 10, o zaplatenie 38 949,40 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 12C/235/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 14. apríla 2022 sp. zn. 5Co/40/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom zo dňa 9. decembra 2020 sp. zn. 12C/235/2013- 1059 rozhodol, že I. žalobu zamietal a II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, že žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 38 949,40 eura a úrokov z omeškania z tejto sumy. Súd po vykonanom dokazovaní rozsudkom z 13. apríla 2018, sp. zn. 12C/235/2013 rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý napadol žalobca odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením z 26. februára 2020, sp. zn. 1Co/50/2019 tak, že rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, čo odôvodnil tým, že postup súdu spočívajúci v poukázaní na časť rozsudku iného súdu bodmi bez toho, aby ich obsah aj citoval je rozhodnutím arbitrárnym a nepreskúmateľným, čo má za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobu žalobca odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 20C/80/2009 z 28. januára 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/127/2010 zo 14. decembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. februára

2012 bolo určené, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese Michalovce, katastrálneho územia I., zapísaných na LV č. XXXX parc. č. 326/1 o výmere 262 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 326/2 o výmere 341 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 330/4 o výmere 531 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 331 o výmere 320 m², druh pozemku: ostatné plochy a stavby súp. č. XXXX, ležiacej na parcele č. 326/1, druh stavby: 200 - ošetrovňa stará, LV č. XXXX parc. č. 330/3 o výmere 301 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, LV č. XXXX parc. č. 330/2 o výmere 307 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, LV č. XXX par. č. 332/2 o výmere 250 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 333 o výmere 353 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 334/1 o výmere 789 m², druh pozemku: ostatné plochy, parc. č. 334/2 o výmere 245 m², druh pozemku: ostatné plochy a stavby súp. č. XXXX, ležiacej na parcele č. 333, druh stavby: 500 - byt domovníka, LV č. XXXX parc. č. 328 o výmere 573 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría parc. č. 330/1 o výmere 797 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 332/1 o výmere 269 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría a stavby, súp. č. XXXX ležiacej na parcele č. 328 druh stavby: 370-garáže, pričom žalovaný užíval vyššie nehnuteľnosti (okrem parc. č. 328, 332/1, 332/2, 333, 334/1, 334/2), aj keď nebol ich vlastníkom, a podľa žalobcu ani ich oprávneným užívateľom. Žalobca poukázal na to, že žalovaný bol v období od 1. októbra 2008 do 30. septembra 2012 v katastri nehnuteľnosti zapísaný ako spoluvlastník k týmto nehnuteľnostiam, ktoré v uvedenom období užíval na základe neplatného právneho úkonu až do 2. októbra 2012, kedy žalovaný tieto nehnuteľnosti vypratol a odovzdal žalobcovi. Žalobca tvrdí, že mu vznikol nárok na náhradu ušlého zisku z nerealizovaného prenájmu týchto nehnuteľností. Výška ušlého zisku v sume 38 949,40 eura z nerealizovaného prenájmu za obdobie od 1. októbra 2008 do 30. septembra 2012 bola stanovená znaleckým posudkom č. 6/2012 z 23. decembra 2012 vypracovaným F. Z. U.. Súd uviedol, aké dokazovanie vykonal a vec právne posúdil podľa § 149, § 153 ods. 1, 2, 3, § 154, § 366 CSP. K návrhu žalobcu na výsluch strán sporu, svedka S. Z. E. - bývalého riaditeľa žalobcu uviedol, že tento nevykonal s poukazom na koncentráciu civilného procesu, rýchlosť a hospodárnosť konania a rovnosť zbraní strán sporu. Žalobca mal podľa názoru súdu dosť času pred prvým rozhodnutím súdu na to, aby navrhol dané dôkazy, zároveň neuviedol a nepreukázal žiaden relevantný dôvod, ktorý mu bránil pri navrhovaní týchto dôkazov včas. Skutočnosti, ktoré by sa mali preukázať navrhovanými dôkazmi a rozpory v tvrdeniach strán sporu, ktoré by mali byť predmetnými dôkazmi vyvrátené, sú známe stranám sporu už od prvých podaní strán v tomto spore. Ide predovšetkým o otázku dobromyselnosti žalovaného vo vzťahu ku kúpe a užívaniu sporných nehnuteľnosti. Podobne nevykonal ani žalobcom navrhovaný dôkaz - Geometrický plán (navrhovaný v odvolaní proti rozsudku), lebo žalobca nijak nepreukázal súdu, že čo mu bránilo v navrhnutí a predložení daného dôkazu skôr, teda pred rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd zdôraznil, že ide o geometrický plán z roku 2005. Neobstoja tvrdenia žalobcu na pojednávaní 27. novembra 2020 o tom, že daný dôkaz nemohol predložiť skôr, lebo ho našiel náhodne na pracovisku až po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Tieto tvrdenia žalobcu neboli súdu nijak preukázané. Rovnako neobstoja tvrdenia žalobcu, v zmysle ktorých Najvyšší súd SR rozhodnutím z 29. januára 2020, sp. zn. 4Cdo/145/2019 týkajúce sa identického skutkového a právneho stavu toho istého žalobcu a iného žalovaného, sa odchyľilo od doteraz ustálenej rozhodovacej praxe v otázke dobromyselného užívateľa, čo by malo dôvodne ospravedlniť žalobcovo oneskorené predloženie návrhov na vykonanie dokazovania. Podľa názoru súdu ide zjavne o zavádzajúce tvrdenie žalobcu, lebo žalobca navrhol daný dôkaz prvýkrát vo vyjadrení z 9. októbra 2019 (č.l. 788 - druhá strana) počas odvolacieho konania, teda skôr ako rozhodol Najvyšší súd SR o dovolaní v obdobnej veci, na ktoré sa žalobca odvolával na pojednávaní 27. novembra 2020. Z uvedeného vyplýva, že v čase, keď žalobca navrhoval predmetný dôkaz nemohol ešte poznať názor dovolacieho súdu, na ktorý sa odvoláva. Súd preto považoval návrh žalobcu na vykonanie daného dôkazu ako nástroj procesného útoku za uplatnený oneskorene. Takéto oneskorené návrhy zo strany žalobcu spôsobujú len ďalšie prieťahy a sú v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, rovnosti strán sporu a napokon aj s koncentráciou civilného procesu.

3. Pokiaľ ide o žalobcom navrhované znalecké dokazovanie, tak to súd prvej inštancie nevykonal, lebo nemal dostatočne preukázanú dôvodnosť jeho nároku. Navrhované znalecké dokazovanie by bolo z uvedeného dôvodu neúčelné a nehospodárne. Súd na základe vykonaného dokazovania a zisteného

skutkového stavu mal za to, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že Kúpnu zmluvou spísanou na Notárskom úrade JUDr. Márie Kožuškovej do notárskej zápisnice č. N 107/2005, NZ 51867/2005, NCRls 51228/2005 z 2. novembra 2005 žalobca (Regionálna veterinárna a potravinová správa v Michalovciach) odpredal F. I. G. - Agrotechna nehnuteľnosti, okrem iných aj nehnuteľnosti vyššie označené, zapísané na LV č. XXX Obec S., katastrálneho územia I. za 5 513 500 Sk. Tieto nehnuteľnosti v súčasnej dobe na základe geometrického plánu č. 36183415 - 110/05 ČZ-9/06 sú totožné s nehnuteľnosťami zapísanými na: LV č. XXXX parc. č. 327 o výmere 228 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 325 o výmere 748 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 324 o výmere 3112 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 329 o výmere 916 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 330/5 o výmere 364 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, stavby súp. č. XXX, ležiacej na parcele č. 325, druh stavby: ošetrovňa nová a stavby bez súp. č. ležiacej na parcele č. 327 druh stavby: senník, LV č. XXXX parc. č. 326/1 o výmere 262 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 326/2 o výmere 341 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 330/4 o výmere 531 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 331 o výmere 320 m², druh pozemku: ostatné plochy a stavby súp. č. XXXX, ležiacej na parcele č. 326/1, druh stavby: 200 - ošetrovňa stará, LV č. XXXX parc. č. 330/3 o výmere 301 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, LV č. XXXX parc. č. 330/2 o výmere 307 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, LV č. XXX par. č. 332/2 o výmere 250 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 333 o výmere 353 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 334/1 o výmere 789 m², druh pozemku: ostatné plochy, parc. č. 334/2 o výmere 245 m², druh pozemku: ostatné plochy a stavby súp. č. XXXX, ležiacej na parcele č. 333, druh stavby: 500 - byt domovníka, LV č. XXXX parc. č. 328 o výmere 573 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria parc. č. 330/1 o výmere 797 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria a stavby, súp. č. XXXX ležiacej na parcele č. 328, druh stavby: 370 - garáže. Následne F. I. G., ako vlastník uvedených nehnuteľností, časť týchto nehnuteľností, ktorá je uvádzaná a identifikovaná v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozsudku, odpredal kúpnu zmluvou, spísanou do notárskej zápisnice N 154/2005, NZ 67590/2005, NCRls 66756/2005 z 21. decembra 2005 žalovanému za kúpnu cenu 675 676 Sk. Na základe tejto kúpnej zmluvy bol vykonaný vklad do katastra a žalovaný bol zapísaný na LV č. XXXX ako výlučný vlastník parciel 326/1, 326/2, 330/3, 331 a stavby č. s. XXXX na parc. č. 326/1, na LV č. XXXX ako podielový spoluvlastník parc. č. 330/3 v podiele 1/2-iny na LV č. XXXX ako spoluvlastník parc. č. 330/2 v podiele 1/4- iny. v podiele 1/2 -iny vyššie uvedených pozemkov a stavby. Okresný súd v Michalovciach, rozsudkom sp. zn. 20C/80/2009 z 28. januára 2010 žalobe vyhovel, a určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXX, XXXX. Rozsudok Okresného súdu v Michalovciach odvolací Krajský súd v Košiciach svojim rozsudkom sp. zn. 11Co/127/2010 zo 14. decembra 2011 potvrdil a účastníkom nepriznal trovy konania. Žalovanému bol potvrdzujúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach doručený 7. februára 2012. K vyhovaniu žaloby došlo v podstate z toho dôvodu, že kúpnu zmluvu uzavretú medzi žalobcom a F. I. G., súd považoval za absolútne neplatnú v zmysle § 39 OZ, lebo k uzavretiu zmluvy, predmetom ktorej bol prevod majetku štátu, nebol daný súhlas Ministerstva financií SR, v súlade s § 11 ods.5 v spojení s § 8a ods. 1 ZoSM, a preto aj následné zmluvy, ktorými F. I. G. získané nehnuteľnosti odpredal, sú neplatné, žalobca vlastnou vinou nezabezpečil všetky náležitosti, vrátane súhlasu Ministerstva financií SR s podpisom zmluvy, uzavretej s F. I. G., ako aj iné náležitosti, súvisiace s formálnou a obsahovou stránkou kúpnej zmluvy. Žalobca takto zapríčinil stav podania žaloby a táto skutočnosť, keďže žalobca potreboval zosúladiť vec po ekonomickej aj právnej stránke do súladu so zákonom, nemôže byť na ťarchu a ujmu žalovaných (v predmetnom konaní žalovaného), ktorí tento stav nezavinili, keďže im povinnosť zabezpečiť súhlas s prevodom majetku štátu nevyplýva, ale túto povinnosť mal žalobca. S týmto odôvodnením sa stotožnil aj Krajský súd v Košiciach (viď rozsudok Krajského súdu Košice vo veci sp. zn. 11Co/127/2010). Žalovaný po právoplatnom rozhodnutí vo veci (rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/127/2010), žiadal o vrátenie kúpnej ceny s tým, že keď mu bude vrátená kúpna cena, okamžite pristúpi k vyprataniu a odovzdaniu nehnuteľnosti. Po vrátení kúpnej ceny došlo následne aj k vyprataniu nehnuteľnosti. Potom, ako bolo právoplatne rozhodnuté, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalobca, spolu s ďalšími spoluvlastníkmi listom z 13. marca 2012 požiadali žalobcu o uzatvorenie nájomnej zmluvy, keďže mali záujem na užívaní týchto nehnuteľností a vedeli o

tom, že žalobca nemá záujem o tieto nehnuteľnosti, a mali vedomosť aj o tom, že žalobca žiadal Ministerstvo financií SR o dodatočný súhlas k ich odpredaju. Od žalobcu boli vyrozumení a upovedomení, aby nehnuteľnosti ešte nevypratali, pokiaľ sa nevyrieši dodatočný súhlas s prevodom majetku. Až potom, keď im bolo oznámené, že nie je možnosť dostať súhlas od Ministerstva financií SR na opätovný prevod, žiadali o vrátenie kúpnej ceny s tým, že do troch dní od vrátenia kúpnej ceny nehnuteľnosti vydajú, čo aj urobili. V čase vypratania žalovaný bol ešte na liste vlastníctva vedený ako spoluvlastník.

4. K námietke premlčania vznesenej žalovaným, súd prvej inštancie citoval znenie § 107 ods. 1, 2 OZ, § 261 ods. 1, 8, § 397 ObZ a uzavrel, že nárok, ktorý si žalobca uplatňuje premlčaný nie je. Súd prvej inštancie po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, skutkové tvrdenia žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní ani v platnej právnej úprave. Právne vyslovený záver odôvodnil poukazom na § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1 OZ, § 191 ods. 1, čl. 2 ods. 1 CSP. Poukázal na konanie vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8C/20/2014 na totožnom skutkovom a právnom základe, v ktorom rozsudkom z 30. júna 2016 žalobu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Súd považoval za nepochybne preukázané, že zmluva uzavretá žalobcom a F.. I. G.N. je absolútne neplatná, v zmysle § 39 OZ, ako je to prejedikované vo vyššie uvedených rozsudkoch. Neplatnosť bola však zavinená samotným žalobcom. V zmysle tohto ustanovenia, ak kúpna zmluva je neplatná, potom účastníci zmluvy sú povinní vrátiť si všetko, čo podľa neplatnej zmluvy dostali. V danom prípade, pokiaľ žalobca už podaním pôvodnej žaloby o určenie vlastníckeho práva bol presvedčený, že kúpna zmluva v zmysle § 39 OZ je neplatná, mal potom vrátiť kúpnu cenu žalovanému. Tak neurobil, no na druhej strane sa domáha ušlého zisku z nerealizovaného fiktívneho nájmu. Tu však treba podotknúť, že žalobca vôbec nepreukázal, že tieto nehnuteľnosti mal možnosť prípadne prenajať, resp. dať niekomu do nájmu. Za danej situácie žalobca mal kúpnu cenu, s ktorou mohol disponovať, a na druhej strane žalovaný mal nehnuteľnosti, ktoré na základe kúpnej zmluvy užíval. K vráteniu plnenia z neplatnej kúpnej zmluvy došlo až 30. septembra 2012, kedy bola vrátená žalobcom kúpna cena žalovanému a následne žalovaným boli vydané nehnuteľnosti žalobcovi a citoval z bodu 66. rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 7. marca 2019, sp. zn. 3Co/46/2018, týkajúce sa identického skutkového a právneho stavu, rovnakého žalobcu, iného žalovaného - S.. Z. H. a Krajského súdu v Košiciach zo 14. novembra 2017 sp. zn. 6Co/321/2016.

5. Súd prvej inštancie s prihliadnutím aj na uvedené rozhodnutie uzavrel, že žalovaný v zmysle § 451 ods. 1, 2 OZ sa bezdôvodne na úkor žalobcu neobohatil. K takémuto obohateniu by došlo až po tom, keby žalobca kúpnu cenu vrátil a následne žalovaný nehnuteľnosti užíval. V danom prípade tomu tak nebolo a nedošlo k naplneniu vyššie citovaného § 451 ods. 1 OZ. Pokiaľ žalobca poukázal na iné skutkovo totožné právne veci a rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie a to rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej republiky a na nálezy Ústavného súdu Slovenskej a Českej republiky, v tejto súvislosti súd poukázal na tú skutočnosť, že predmetné rozhodnutia nie sú totožné s vecou, ktorá je predmetom tohto konania, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci žalobcu proti žalovanému S.. Z. H. je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ako to konštatoval Najvyšší súd SR v bode 27. vyššie citovaného uznesenia.

6. Žalovaný na podporu svojich tvrdení predložil súdu rozhodnutia súdov v skutkovo a právne identických sporoch iných žalovaných (S.. Z. H., N. S., Z. S., F.. Z. U.), z ktorých väčšina je už právoplatne skončená v prospech žalovaných. Výnimku predstavuje spor žalobcu a F.. I. G., ktorého odlišnosť spočíva v tom, že on ako jediný žalovaný kúpil priamo od žalobcu predmetné nehnuteľnosti a potom ich predal všetkým ďalším žalovaným. Na odlišnosť skutkového stavu vo veci F.. I. G. a ďalších žalovaných poukázal Krajský súd v Košiciach v uznesení z 30. júla 2020, sp. zn.: 11Co/161/2018, v bode 40. uznesenia.

7. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd poukázal na to, že dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo odvolací súd s jeho odôvodnením v

celom rozsahu sa stotožnil.

8. Odvolací súd uviedol, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľný a riadne odôvodnený. Odvolaním napadnuté rozhodnutie nie je arbitrárne, neodkláňa sa od platnej judikatúry, jeho závery sú plne v súlade s vykonaným dokazovaním, je v súlade s Uznesením NS SR z 29. januára 2020 sp. zn. 4Cdo/145/2019 a rozhodnutiami 8C/20/2014 a 9C/297/2013 OS Rožňava, 6Co/321/2016, 3Co/46/2018 KS v Košiciach. Skutočnosti uvedené v odvolaní nedávajú podklad pre záver, že súd svojim procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie, napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca v podanom odvolaní žiadnu vadu, ktorú by bolo možné subsumovať pod uplatnený odvolací dôvod neuvádza, preto uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

9. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP (súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností), spočíva v neúplnosti zistenia skutkového stavu, ktorý je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že súd prvej inštancie nevykonal účastníkom navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a navrhnutý dôkaz je spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Žalobca v odvolaní označuje dôkazy, ktoré navrhoval už v konaní na súde prvej inštancie, ale tie neboli vykonané. Odvolací súd sa plne stotožnil s odôvodnením v bode 21. napádaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, prečo súd navrhované dôkazy nevykonal. Navyše všetky navrhované dôkazy s prihliadnutím na zistený skutkový stav sa javili ako nevhodné, neriešiacie relevantnú otázku a nespôsobilé ovplyvniť závery súdu, ktorými odôvodnil svoje rozhodnutie a tvrdenú skutočnosť, ktorú mali navrhnuté dôkazy overiť alebo vyvrátiť, by navrhnuté dôkazy nevyriešili. Ak žalobca tvrdí, že navrhovanými dôkazmi mienil spochybniť žalovaného ako dobromyseľného držiteľa, uvedenému chýba akákoľvek logika. Dobromyseľnosť, resp. dobrá viera znamená, že niekto s ohľadom na určitý právny vzťah, pri zachovaní obvyklej miery opatrnosti (ostražitosti či starostlivosti), je vnútorne presvedčený o správnosti (poctivosti) svojho konania. Absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretej osoby, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka). Dobromyseľnosť je mravnou kategóriou a v súvislosti s posudzovaním konkrétnej veci zároveň základným právnym princípom súkromného práva (príkazom k jeho optimalizácii, jeho maximou, právnym pravidlom v najvšeobecnejšej podobe). Žalovaný svojim konaním ani opomenutím, stav, kedy boli porušené práva žalobcu nevyvolal a právom sa domnieval, že vec, ktorú kúpil od tretej osoby (F. G.), je právne bezvadná. Žalobca navrhovanými dôkazmi nebol spôsobilý preukázať, že žalovaný participoval, vyvolal alebo nejakým iným spôsobom zapríčinil, že právny úkon (kúpna zmluva z 2. novembra 2005, spísaná na Notárskom úrade JUDr. Márie Kožuškovej N 107/2005, NZ 51867/2005, NCRls 51228/2005 zo 2. novembra 2005 uzavretá medzi Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Michalovciach a F. I. G. - Agrotechna) je neplatný, keďže nebol účastníkom tohto vzťahu. Rovnako žalovaný nebol spôsobilý vyvolať neplatnosť právneho úkonu (kúpnej zmluvy

spísanej formou do notárskej zápisnice č. zápisnice N 154/2005, NZ 67590/2005, NCRls 66756/2005 z 21. decembra 2005 uzavretej medzi žalovaným a F.. G., ktorej bol vykonaný vklad do katastra a žalovaný bol zapísaný na LV č. XXXX ako výlučný vlastník parciel 326/1, 326/2, 330/3, 331 a stavby č. s. XXXX na parc. č. 326/1, na LV č. XXXX ako podielový spoluvlastník parc. č. 330/3 v podiele 1/2-iny na LV č. XXXX ako spoluvlastník parc. č. 330/2 v podiele 1/4-iny, v podiele 1/2 -iny vyššie uvedených pozemkov a stavby), lebo neplatnosť tohto úkonu bola vyvolaná neplatnosťou prvotného úkonu.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

11. Súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Ani jeden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2) uviedol nasledovné: V konaní nebolo sporné, že žalovaný na základe kúpnej zmluvy z 21. decembra 2005 uzatvorenej s F.. G. sa stal držiteľom nehnuteľností, ktoré mal vo svojej moci, nakladal s nimi ako s vlastnými, v dobrej viere, že mu patria, zrekonštruoval ich, investoval do nich finančné prostriedky a zriadil si tam priestory pre svoju podnikateľskú činnosť. Staral sa o nehnuteľnosti spôsobom riadneho hospodára. Spornou nebola ani skutočnosť, že kúpna zmluva z 21. decembra 2005 bola uzatvorená formou do notárskej zápisnice N 154/2005, NZ 67590/2005, NCRls 66756/2005 spísanej na Notárskom úrade JUDr. Márie Kožuškovej, že žalovaný kúpnu cenu 675 676 Sk podľa kúpnej zmluvy zaplatil F.. G. a že na základe tejto kúpnej zmluvy bol vykonaný vklad do katastra a žalovaný bol zapísaný na LV č. XXXX ako výlučný vlastník parciel 326/1, 326/2, 330/3, 331 a stavby č. s. XXXX na parc. č. 326/1, na LV č. XXXX ako podielový spoluvlastník parc. č. 330/3 v podiele 1/2-iny na LV č. XXXX ako spoluvlastník parc. č. 330/2 v podiele 1/4- iny. v podiele 1/2 -iny vyššie uvedených pozemkov a stavby. Nespornou bola aj skutočnosť, že Kúpnu zmluvou spísanou na Notárskom úrade JUDr. Márie Kožuškovej do notárskej zápisnice č. N 107/2005, NZ 51867/2005, NCRls 5Co/40/2021 31 51228/2005 z 2. novembra 2005 boli Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Michalovciach ako predávajúcim odpredané, o. i. aj sporné nehnuteľnosti F.. I. G. - Agrotechna ako kupujúcemu. Rozsudkom 20C/80/2009-120 z 28. januára 2010 Okresného súdu Michalovce bolo určené, že žalobca (SR - Regionálna veterinárna a potravinová správa v Michalovciach) je výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. 6032, 6034, 6036, 6035, 239, 6033, ktorý odvolací Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 11Co/127/2010 z 14. decembra 2011 potvrdil a nadobudol právoplatnosť 7. februára 2012. Z obsahu týchto rozhodnutí je zrejmé a odvolací súd môže konštatovať, že Regionálna veterinárna a potravinová správa v Michalovciach ako predávajúca previedla na F.. G. sporné nehnuteľnosti, ktorých nielen, že nebola vlastníkom, ale na takýto prevod nemala súhlas vlastníka - SR.

12. Odvolací súd v plnom rozsahu zdieľal názor žalobcu, že pre posúdenie prejednávaneho sporu sa relevantnou pre rozhodnutie vo veci samej stala otázka, či žalovaný bol dobromyseľným držiteľom predmetných nehnuteľností. V prípade neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľnosti

prevedených ďalej, svedčí v prospech týchto ďalších nadobúdateľov dobrá viera. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa (§ 129 a nasl. OZ). Pri zisťovaní dobrej viery žalovaného je potrebné vychádzať z § 129 ods. 1 a § 130 ods.1 OZ, podľa ktorých oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Dobromyseľnosť teda znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať nemal, resp. nemohol mať po celú vydržačiu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne uznanú zásadu ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedľuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva, právny omyl držiteľa, vychádzajúci z neznalosti všeobecných právnych predpisov, nie je neospravedlniteľný omyl. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 27. októbra 2010, sp. zn. 4Cdo/283/2009, 3Cdo/97/2009, 4Cdo/283/2009, 5Cdo/30/2010, 3MCdo/7/2010, 3MCdo/8/2010 a 6MCdo/5/2010). Neznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedľuje - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť.

13. Odvolací súd uviedol, že vo vzťahu k prejednávanej veci kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným a F.. G. bola uzatvorená formou notárskej zápisnice, takže u žalovaného mohla vyvolať presvedčenie, že je z formálneho a obsahového hľadiska bezvadná. Rovnako po právnej stránke žalovaný nemohol mať žiadne pochybnosti o nej, keďže bola spísaná notárkou, ktorej stupeň znalostí a odbornosti sa vo všeobecnosti predpokladá a vklad vlastníckeho práva na základe cit. kúpnej zmluvy bol katastrofom povolený. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný zmluvu uzatvoril s F.. G. - Agrotechna, nepotreboval pre platný prevod súhlas podľa § 11 ods. 5 z. č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti a zákonnosti, aby sa od žalovaného, pri posudzovaní kritéria „obvyklej (bežnej) miery opatrnosti“ vyžadovala, znalosť a dodržanie § 11 ods. 5 z. č. 278/1993 Z. z. a zvlášť v čase, keď prevádzaný majetok už nebol vo vlastníctve štátu a za stavu, že neplatnosť prechádzajúceho prevodu spôsobila osoba, ktorá jediná mala mať túto vedomosť, lebo tento majetok spravovala (Regionálna veterinárna a potravinová správa v Michalovciach). Samotná držba nie je právny ale faktický stav, ktorý však požíva právnu ochranu. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným (§ 130 ods. 1 OZ). Ak zákon neustanovuje inak, má oprávnený držiteľ rovnaké práva ako vlastník, najmä má tiež právo na plody a úžitky z veci po dobu oprávnenej držby (§ 130 ods. 2 OZ). Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním (§ 123 OZ). V prejednanom spore bolo nepochybné, že žalovaný s nehnuteľnosťami, ktoré kúpil na základe kúpnej zmluvy 21. decembra 2005, a mal ich vo svojej moci, nakladal ako s vlastnými. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný ako vlastník nehnuteľností, až do momentu vyslovenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu, a určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam v spore vedenom na Okresnom súde v Michalovciach sp. zn. 20C/80/2009, bol oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Určením vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalobcu, sa jeho postavenie z pozície vlastníka zmenilo na pozíciu oprávneného držiteľa. Pre kvalifikáciu držby sa vyžaduje, aby ten, kto má vec v držbe, mal vôľu mať vec alebo právo pre seba, ale túto aj navonok prejavil, pričom stačí, ak je z konania držiteľa zjavná realizácia práv držiteľa. Zákon poskytuje ochranu oprávnenému držiteľovi rovnakú, akú zákon poskytuje vlastníkovi. Táto ochrana mu však patrí len po dobu oprávnenej držby. V prípade oprávnenej držby, má držiteľ voči vlastníkovi nárok na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil na vec a to v rozsahu zodpovedajúcom zhodnoteniu veci ku dňu vrátenia (§ 130 ods. 3 OZ). Výslovenie neplatnosti právneho

úkonu nemôže byť na ťarchu žalovaného, ktorý v dobrej viere nadobudol sporné nehnuteľnosti, užíval ich ako vlastník so všetkými k tomu zodpovedajúcimi právami a povinnosťami, a následne ich riadne žalobcovi odovzdal.

14. Odvolací súd zastal názor, že všetci účastníci zmluvných vzťahov si musia vzájomne vrátiť plnenie z neplatných zmlúv a teda zmluvným stranám by prichádzalo do úvahy bezdôvodné obohatenie vzniknuté plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol (z neplatnej zmluvy). Ide o vzájomnú povinnosť medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, vzniknutého neplatnými kúpnyimi zmluvami. Až v prípade, keď žalovaný by obdržal plnenie od F. G. a následne žalovaný by nevrátil nehnuteľnosti žalobcovi, dostal by sa žalovaný do stavu, že nehnuteľnosti by užíval bez právneho titulu a žalobcovi by vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nárok na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je zo zákona podmienený tým, že ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť. To platí aj pre opačné prípady, kedy by predávajúci žaloval na vrátenie predanej veci. Aj takejto žalobe by súd mohol vyhovieť len vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy k vráteniu plnení z oboch strán (správa občianskoprávneho kolégia NS ČSR, sp. zn. Cpj 34/74 (R 26/1975)). Medzi stranami nebolo sporné, že k vráteniu plnenia z kúpnej zmluvy došlo 30. septembra 2012 a následne 2. októbra 2012 boli nehnuteľnosti vydané žalobcovi, teda žalobcovi nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k žalovanému za žiadne obdobie. S prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný bol oprávneným držiteľom sporných nehnuteľností zákon mu poskytuje ochranu po dobu celej oprávnenej držby ako vlastníkovi. Záverom sa odvolaciemu súdu žiadalo dodať, že ak žalobcovi vznikla nejaká majetková ujma za obdobie od 21. decembra 2005 do 2. októbra 2012, tak za túto žalovaný nezodpovedá, lebo žalovaný ju žalobcovi nijako nespôsobil, nebol so žalobcom v žiadnom právnom vzťahu a svedčala mu ochrana ako vlastníkovi. Z uvedených dôvodov odvolanie žalobcu z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené, preto bol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdený.

15. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca dovolanie. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP ako aj z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

15.1. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, žalobca odôvodňuje porušením práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Najvyšší súd v SR v rozhodnutí v obdobnej právnej veci (S. Z. H. zo dňa 29. januára 2020 pod sp. zn. 4Cdo/145/2019 na ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazoval aj súd prvej inštancie došiel k záveru, že rozhodnutie vo veci samej závisí:

a) od posúdenia otázky, či žalovaný bol dobromyseľným držiteľom

b) a ak áno dokedy jeho dobromyseľná držba trvala, t.j. či jeho dobromyseľná držba zanikla dňom doručenia žaloby o určení vlastníckeho práva - 7. mája 2009, alebo až dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o žalobe o určení vlastníckeho práva, t.j. 7. februára 2012.

15.2. Žalobca je toho názoru, že posúdenie vyššie uvedených otázok je rovnako relevantné aj pre rozhodnutie vo veci samej v tomto súdnom konaní. Z tohto dôvodu bol súd prvej inštancie povinný zaoberať sa otázkou, či na základe zisteného skutkového a právneho stavu boli aj v prejednávanej veci splnené podmienky pre vznik dobromyseľnej držby žalovaným a ak áno, dokedy dobromyseľná držba nehnuteľnosti žalovaných trvala. Žalobca je toho názoru, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky na zákonné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

15.3. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces zároveň spočíva aj v nevykonaní žalobcom navrhnutých dôkazov. Otázkou relevantnou pre rozhodnutie vo veci samej bolo posúdenie, či sa žalovaný sa uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 21. decembra 2015 stal dobromyseľným držiteľom. Dôkazy, ktoré súd nevykonával, žalobca navrhol za účelom preukázania, že žalovaný pri uzatváraní nekonal s obvyklou - priemernou opatnosťou, preto na jeho strane nedošlo k vzniku ospravedliteľného omylu a s ním spojenej oprávnenej držby.

15.4. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP žalobca uviedol, že je toho názoru, že v prejednávanej veci došlo v dôsledku odklonenia od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít k nesprávnemu právnomu posúdeniu, najmä tým, že

- žalovanému bolo od počiatku t.j. od uzatvorenia kúpnej zmluvy 21. decembra 2005 priznané postavenie dobromyseľného držiteľa, napriek tomu, že žalovaný pri nadobúdaní nehnuteľností nekonal s obvyklou mierou opatnosti,

- žalovanému bolo priznané postavenie dobromyseľného držiteľa aj po doručení žaloby o určenie vlastníckeho práva,

- bol zamietnutý nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia aj za obdobie od 8. februára 2012 - po právoplatnosti rozhodnutia o žalobe o určenie vlastníckeho práva do 30. septembra 2012, kedy už žalovaný (aj v relácii na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. sp. zn. 4Cdo/145/2019) nemal postavenie dobromyseľného držiteľa. Navyiac žalovaný nebol od počiatku v žiadnom právnom vzťahu so žalobcom, nemal voči žalobcovi žiadne vzájomné práva, alebo pohľadávky a bezplatné užívanie dotknutej nehnuteľnosti uzavretia zmluvy bola v rozpore so zákonom č. 278/1993 Z.z. Zamietnutím žaloby v uvedenej časti došlo de facto k poskytnutiu ochrany nedobromyseľného držiteľa pred vlastníckym právom žalobcu, navyiac bez riadneho a zrozumiteľného odôvodnenia. Žalobca namieta porušenie práva na spravodlivý proces aj z dôvodu porušenia princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty.

15.5. K otázke vzniku dobromyseľnej držby žalovaným namietal, rozhodnutie vo veci samej záviselo od posúdenia otázky, či žalovaný bol dobromyseľným držiteľom. Žalobca od počiatku konania popieral dobromyseľnosť držby dotknutých nehnuteľností žalovaným, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že žalovaný pri uzatváraní kúpnej zmluvy zo dňa 21. decembra 2005 nekonal s priemernou obvyklou opatrnosťou. Ako to vyplýva z podaní žalobcu zo dňa 9. októbra 2019, 10. júna 2020 a 28. decembra 2020 žalobca v konaní tvrdil a preukázal, že prevod nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy zo dňa 2. novembra 2005 a kúpnej zmluvy zo dňa 21. decembra 2005 bol vopred dohodnutý a koordinovaný proces medzi žalovaným, F. I. G. a ostatnými subjektami vystupujúcimi na strane kupujúcich podľa kúpnej zmluvy zo dňa 21. decembra 2005 (S., Z. H., F., Z. U., Z. S. a N. S.) a že žalovaný sa od počiatku celého prevodu nehnuteľnosti aktívne na kúpe nehnuteľnosti podieľal a mal všetky vedomosti a informácie týkajúcich sa jednotlivých úkonov v procese prevodu nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu tvrdil, že nebolo možné prijímať žalovaného v postavení dobromyseľného držiteľa od počiatku. Žalobca poukazuje, že žalovaný tieto tvrdenia nepoprel a bolo povinnosťou súdu pri rozhodovaní vo veci samej tieto skutočnosti prihliadať a vychádzať z nich. Svoje rozhodnutie však neodôvodnil. Tým, že žalovanému bolo priznané postavenie dobromyseľného držiteľa napriek tomu, že pri uzatváraní kúpnej zmluvy, nekonal s priemernou obvyklou mierou opatrnosti, došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu otázky relevantnej pre rozhodnutie vo veci ako aj bez náležite odôvodnenému odklonu od ústavnej rozhodovacej praxe, a k porušeniu právnej istoty.

15.6. Za účelom preukázania uvedených tvrdení žalobca navrhol vykonať aj dôkazy a to výsluch svedka S. Z. E., a listinou - geometrickým plánom č. 36183415-1.1.0/2005. Tieto neboli vykonané s odôvodnením, že ich považoval za nástroje procesného útoku uplatnené oneskorene, pričom odvolací súd sa s argumentáciou súdu prvej inštancie vo vzťahu k nevykonaniu dôkazu stotožnil, navyše tu bolo uvedené, že žalobca nebol spôsobilý navrhnutými dôkazmi preukázať, že žalovaný participoval, vyvolal alebo nejakým iným spôsobom zapríčinil, že kúpne zmluvy sú neplatnými právnymi úkonmi. Nie je možné súhlasiť s tvrdením súdu, že žalobca navrhol vykonanie dôkazov oneskorene. Výzvou zo dňa 28. mája 2020 bol žalobca vyzvaný, aby v lehote 15 dní navrhol vykonanie ďalších dôkazov, označil, respektíve ich predložil. Výzva bola žalobcovi doručená dňa 1. júna 2020, žalobca vyššie uvedené dôkazy navrhol, označil podaním zo dňa 10. júna 2020 v súdom stanovenej lehote, navyiac geometrický plán žalobca predložil už podaním zo dňa 9. októbra 2019. Aj s poukazom na túto skutočnosť je zrejmé, že žalobca realizoval svoje procesné práva včas, v súlade so zásadou hospodárnosti a preto neexistoval žiaden zákonný dôvod odmietnuť vykonať tento dôkaz ako oneskorený. Nevykonaním dôkazov súd znemožnil žalobcovi uskutočniť jemu procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nevykonanie dôkazu, ktorý bol navrhnutý v čase, ktorý mohol mať vplyv na posúdenie relevantných skutočností, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Takéto je aj v rozpore s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, žalobca pritom poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/205/2019.

15.7. K otázke zániku dobromyseľnej držby dňom doručenia žaloby o určenie vlastníckeho práva najvyšší súd rozhodnutím 4Cdo/145/2019, ktoré bolo vydané v obdobnej právnej veci a na ktoré v bode 5. poukázal aj súd prvej inštancie, skonštatoval, že výsledok rozhodovaného sporu závisel od posúdenia otázky, či žalovaný bol držiteľom predmetných nehnuteľností dobromyseľným, alebo nie, a to vrátane jej posúdenia časového aspektu, teda dokedy žalovaný bol dobromyseľným držiteľom a odkedy už dobromyseľným nebol. Ďalej najvyšší súd uviedol, že k strate dobromyseľnosti dochádza najneskôr nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu o určenie vlastníctva k veci, avšak podľa konkrétnej veci

dobromyseľnosť držby môže zaniknúť už samotným doručením žaloby o určenie vlastníckeho práva. V nadväznosti na uvedené rozhodnutie, rozhodnutie vo veci samej v tejto veci záviselo aj od posúdenia otázky, či dobromyseľná držba žalovaného zanikla:

- dňom doručenia žaloby o určenie vlastníckeho práva žalovanému - 7. mája 2009 alebo až dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o žalobe o určenie vlastníckeho práva, t.j. 7. februára 2012.

15.8. Žalobca v rámci procesného útoku tvrdil, že v prejednávanej veci došlo k zániku dobromyseľnej držby žalovaného doručením žaloby o doručenie vlastníckeho práva, t.j. 7. mája 2009. Súd prvej inštancie ani odvolací súd sa argumentáciou žalobcu a ním predloženými dôkazmi preukazujúcimi spochybnenie dobrej viery žalovaného doručením žaloby o určenie vlastníckeho práva nezaoberali vôbec a v odôvodnení svojich rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysvetlili, prečo je argumentácia žalobcu o zániku dobromyseľnosti žalovaného dňom doručenia žaloby o určenie vlastníckeho práva nesprávna, alebo irelevantná.

15.9. Rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, taktiež nespĺňajú požiadavku na riadne zdôvodnenie súdneho rozhodnutia ani v otázke zániku dobromyseľnosti žalovaného ku dňu právoplatnosti rozhodnutia súdu o žalobe o určenie vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie v bode 51. svojho rozhodnutia citoval bod 25., 26. a 27. rozhodnutiami NS SR sp. zn. 4Cdo/145/2019, v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie však absentuje akákoľvek argumentácia o tom, prečo uvedené závery najvyššieho súdu možno aplikovať aj na skutkový a právny stav prejednávanej veci. Žalobca zároveň poukazuje na to, že závery najvyššieho súdu vo veci 4Cdo/145/2019 sú v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu ako aj Ústavného súdu SR. V súvislosti s týmto poukázal najmä na rozhodnutie NS SR - Veľkého senátu sp. zn. 1VObd/2/2020. Rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 549/2015 a I. ÚS 460/2017 predstavujú odklon od predchádzajúcej judikatúry ústavného súdu, ktorý nebol uskutočnený spôsobom predpokladaným zákonom o ústavnom súde. Poukázal na to, že z ústavno-právneho hľadiska má aj s poukazom na súčasnú judikatúru najvyššieho a ústavného súdu prednosť vlastnícke právo žalobcu, ktoré je garantované Ústavou SR. Dobrá viera nadobúdateľa má právo len vtedy, ak to uvádza zákon (vydržanie, nadobudnutie veci z dedičstva a pod.). V intenciách prejednávanej veci sú vo vzťahu k dobrej viere relevantné ustanovenia § 130 Občianskeho zákonníka, § 458 ods. 2, § 459 Občianskeho zákonníka. To znamená, že vo vzťahu k uplatnenému nároku je žalovaný povinný vydať predmet bezdôvodného obohatenia, nemal však povinnosť vydať žalobcovi úžitky z predmetu bezdôvodného obohatenia za predpokladu priznania jeho postavenia oprávneného držiteľa. Žalobca udáva, že voči žalovanému si úžitky z predmetu bezdôvodného obohatenia neuplatňuje. Priznanie postavenia dobromyseľného držiteľa žalovanému aj po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva z dôvodov uvedených v rozhodnutí NS SR je v rozpore so súčasnou judikatúrou najvyššieho a ústavného súdu a preto je žalobca toho názoru, že otázka zániku dobromyseľnej držby žalovaného bola nesprávne právne posúdená. Navyše tento rozpor nebol súdom žiadnym spôsobom zdôvodnený.

16. K otázke nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 8. februára 2012 do 30. septembra 2012.

16.1. Porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces spočíva aj v tom, že žaloba bola v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietnutá bez akéhokoľvek náležitého - riadneho zdôvodnenia - rozhodnutia. Žalobca si uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1. októbra 2008 do 30. septembra 2012. Rozhodnutie záviselo od otázky, či žalovaný bol dobromyseľným držiteľom a ak áno, či jeho dobromyseľná držba zanikla dňom doručenia žaloby o určenie vlastníckeho práva - 7. mája 2009, alebo až dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o žalobe o určenie vlastníckeho práva, t.j. 7. februára 2012.

16.2. Vzhľadom na skutočnosť, že najneskôr od 8. februára 2009 žalovaný nebol dobromyseľným držiteľom dotknutej nehnuteľnosti, po právoplatnosti rozhodnutia o žalobe o určenie vlastníckeho práva žalovaný užíval nehnuteľnosti bez uzavretia nájomnej zmluvy, alebo inej zmluvy, čo je v rozpore so zákonom č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné podmieňovať plnením záväzku tretej osoby voči žalovanému, vrátiť mu zaplatenú kúpnu cenu, keďže žalobca nebol so žalovaným v žiadnom právnom vzťahu a medzi nimi neexistuje žiadny synalagmatický vzťah, a takéto podmienenie nemá oporu v hmotno-právnych predpisoch SR, je žalobca toho názoru, že rozhodnutie súdu o zamietnutí nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 8. februára 2012 do 30. septembra 2012 nie je riadne odôvodnené, nevychádza z riadne

zisteného skutkového stavu a nebolo správne právne posúdené. Z tohto dôvodu žiadal, aby bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov dovolacieho konania.

17. K dovolaniu podal písomné vyjadrenie žalovaný. Poukázal na to, že dôvody dovolania sú zhodné s dôvodmi odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol tak, že žalobu zamietol. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný uvádza, že toto tvrdenie o porušení práva na spravodlivý proces neobstojí, lebo je v rozpore s vykonaným dokazovaním. Vo vzťahu k otázke dobromyseľnosti oprávnenej držby žalovaného poukázal na bod 24.1. rozhodnutia, že žalovaný bol oprávneným držiteľom spornej nehnuteľnosti, zákon mu poskytuje ochrannú podobu celej oprávnenej držby, ako vlastníkovi. Nakoľko uviedol odvolací súd, že ak žalobcovi vznikla nejaká majetková ujma za obdobie od 21. decembra 2005 do 2. októbra 2012 tak za túto žalovaný nezodpovedá, lebo žalovaný ju žalobcovi nijako nespôsobil, nebol so žalobcom v žiadnom právnom vzťahu a svedčila mu ochrana ako vlastníkovi. S otázkou dobromyseľnosti žalovaného sa odvolací súd presvedčivo vysporiadal v bode 10.10. a nasledujúceho rozhodnutia. Odvolací súd v bode 8.9. uviedol, že odvolaním napadnuté rozhodnutie nie je arbitrárne, neodkláňa sa od platnej judikatúry, jeho závery sú plne v súlade s vykonaným dokazovaním aj v súlade s uzneseniami 4Cdo/145/2019 rozhodnutiami 8C/20/2014 a 9C/297/2013 OS Rožňava, 6Co/321/2016 a 3Co/45/2018 KS v Košiciach. Zo spisu je zrejmé, že žalobca podal obdobné žaloby aj na ďalších piatich žalovaných, kde namietal rovnaké skutkové a právne argumenty. Vo všetkých prípadoch okresné súdy zamietli žalobu žalobcu a rozsudky súdu prvej inštancie potvrdil aj odvolací súd. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/145/2019 sa týka žalovaného S.. Z. H., pričom dovolanie žalobcu odmietol. V tomto bol vyslovený právny názor, že žalovaný bol dobromyseľný, v tom, že mu nehnuteľnosti skutočne patria, v dôsledku tejto dobromyseľnosti možno uzavrieť, že držba uvedených nehnuteľností bola od momentu jej vzniku oprávnená. Žalobca napadol toto rozhodnutie najvyššieho súdu ústavnou sťažnosťou, pričom Ústavný súd SR uznesením sp. zn. IV. ÚS 549/2020 rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť žalobcu odmietol. Taktiež poukázal na ďalšiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a to na rozsudky 5Cdo/64/2018, 2Cdo/76/2020, pričom aj v týchto rozhodnutiach najvyšší súd presvedčivo sa vysporiadal s otázkou oprávnenej držby žalovaného. Keďže v obdobných veciach už rozhodol Najvyšší súd SR, tiež ústavný súd dovolil si poukázať na právnu istotu, ktorá je definovaná v čl. II ods. 2 CSP. Nehnuteľnosti boli žalobcovi odovzdané dňa 2. októbra 2012, teda hneď potom, čo bola vrátená kúpna cena 5 513 500 Sk, t.j. 183 014,67 eura. Žalobca vrátil kúpnu cenu ďalšiemu žalovanému F.. I. G. až dňa 27. septembra 2012 po viacerých urgenciách. Čiže prekážka odovzdania a vypratania nehnuteľnosti bola na strane žalobcu. Žalobca mal za uvedené obdobie k dispozícii kúpnu cenu a žalovaný mal v držbe nehnuteľnosti. Preto neobstojí ani ďalšia námietka žalobcu, že žalovaný nemal postavenie dobromyseľného držiteľa od okamihu právoplatného rozhodnutia o žalobe o určenie vlastníckeho práva, teda od 8. februára 2012 do odovzdania predmetných nehnuteľností do 30. septembra 2012. S touto otázkou sa vysporiadal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súd tu uviedol, že správca majetku štátu - žalobca odmietol so žalovaným uzavrieť nájomnú zmluvu a následne pozastavil vypratanie nehnuteľnosti do doručenia konečného stanoviska ministerstva financií o dodatočnom súhlase s prevodom nehnuteľnosti. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalovaný do 7. februára 2012, do doručenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach bol oprávneným držiteľom nehnuteľnosti od 7. februára 2012 do 30. septembra 2012 užíval nehnuteľnosti so súhlasom žalobcu. Žiadal, aby dovolanie žalobcu bolo odmietnuté, zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

18.1. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

18.2. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní

vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

18.3. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18.4. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

18.5. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18.6. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

19. Žalobca v dovolaní posudzujúc ho podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) namieta, že v konaní došlo k nesprávnym procesným postupom súdu na základe zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, spočívajúcej v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne zdôvodnené, nepreskúmateľné, pretože sa sudy v odôvodneniach svojich rozhodnutí nedostatočne vysporiadali so všetkými jeho tvrdeniami a námietkami. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces vidí žalobca aj v nevykonaní žalobcom navrhnutých dôkazov, z tohto dôvodu došlo aj k porušeniu princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty.

20. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

21. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Sudy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vyporiadava so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobcu a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Ich myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií vyplýva, prečo sudy považovali nárok žalobcu za neopodstatnený a prečo žalobu zamietli, pričom dostatočným spôsobom uviedli, prečo žalovaného aj po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným

nehnutelnostiam naďalej považovali za dobromyseľného držiteľa (porov. bod 13. tohto rozhodnutia). Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21.1. Vo vzťahu k námietke žalobcu v nevyhovení žalobcom navrhnutých dôkazov, dovolací súd udáva: žalobca v tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/205/2019, podľa ktorého nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu, možno odôvodniť len tromi dôvodmi, pričom prvý argument podľa ktorého tvrdená skutočnosť o ktorú má navrhnutý dôkaz overiť, alebo vyvrátiť je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, ďalším je argument podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť a tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu. Dovolací súd poukazuje na to, že v bodoch 10.4. až 10.14. odôvodnenia rozsudku krajského súdu sa odvolací súd podrobne venuje aj rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/205/2019, pričom odvolací súd v bode 10.8. uviedol, že sa plne stotožnil s odôvodnením v bode 21. napádaného rozsudku súdu prvej inštancie, prečo súd navrhované dôkazy nevykonal (z dôvodu koncentrácie, hospodárnosti, rýchlosti konania a rovnosti zbraní, keď vo vzťahu k otázke dobromyseľnosti žalovaného vo vzťahu ku kúpe a užívaniu sporných nehnuteľností, keď skutočností vo vzťahu k týmto boli stranám známe už od prvých podaní strán v spore). Navyše uviedol, že navrhované dôkazy s prihliadnutím na zistený skutkový stav sa javia ako nevhodné, neriešiac relevantnú otázku a sú nespôsobilé ovplyvniť závery súdu, ktorými odôvodnil svoje rozhodnutia a tvrdenú skutočnosť, ktorú mali navrhované dôkazy overiť alebo vyvrátiť, by navrhnuté dôkazy nevyriešili. V bode 10.9. uviedol, že ak žalobca tvrdí, že navrhovanými dôkazmi mienil spochybniť žalovaného ako dobromyseľného držiteľa, uvedenému chýba akákoľvek logika. Ďalej uviedol, že žalovaný svojím konaním ani opomenutím, stav, kedy boli porušené práva žalobcu nevyvolal a právom sa domnieval, že vec, ktorú kúpil od tretej osoby (F.. G.), je právne bezvadná. V bode 10.13. napokon uviedol, že žalobca navrhovanými dôkazmi nebol spôsobilý preukázať, že žalovaný participoval a vyvolával alebo nejakým iným spôsobom zapríčiniť, že právny úkon (kúpna zmluva z 2. novembra 2005) medzi Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Michalovciach a F.. I. G., Agrotechna, je neplatný, keďže nebol účastníkom tohto vzťahu. Taktiež dovolací súd sa stotožňuje s bodom 11.14. (správne malo byť 10.14.) odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom vysvetlil odvolací súd nevykonanie navrhovaných návrhov zo strany žalobcu. Z týchto dôvodov je teda aj táto námietka žalobcu neopodstatnená.

21.2. Vo vzťahu k nedostatočnému zdôvodneniu rozhodnutia čo sa týka otázky dobromyseľnej držby nehnuteľností žalovaným, respektíve aj časového hľadiska dobromyseľnej držby, dovolací súd konštatuje, že aj táto námietka v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je námietkou dôvodnou. Je potrebné konštatovať, že odvolací súd v bode 20.3. sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný ako vlastník nehnuteľností sa do momentu vyslovenia neplatnosti právneho úkonu a určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam v spore vedenom na OS v Michalovciach sp. zn. 20C/80/2009 bol oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a nakladať s ním. Určením vlastníctva v prospech žalobcu sa jeho postavenie z pozície vlastníka zmenilo na pozíciu oprávneného držiteľa. Pre kvalifikáciu držby sa vyžaduje, aby ten kto má vec v držbe mal vôľu vec alebo právo pre seba, ale túto aj navonok prejavil, pričom stačí ak je z konania držiteľa zjavná realizácia práv držiteľa. Zákon poskytuje ochranu oprávnenému držiteľovi rovnakú, akú zákon poskytuje vlastníčkovi. Táto ochrana mu však patrí len po dobu oprávnenej držby. V prípade oprávnenej držby, má držiteľ voči vlastníčkovi nárok na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil na vec a to v rozsahu zodpovedajúcom zhodnoteniu veci ku dňu

vrátenia (§ 130 ods. 3 OZ). Výslovenie neplatnosti právneho úkonu nemôže byť na ťarchu žalovaného, ktorý v dobrej viere nadobudol sporné nehnuteľnosti, užíval ich ako vlastník so všetkými k tomu zodpovedajúcimi právami a povinnosťami, a následne ich riadne žalobcovi odovzdal.

21.3. Čo sa týka časového momentu dobromyseľnosti, aj táto námietka, ktorá mala spočívať v nedostatočnosti jeho zdôvodnenia je neopodstatnená, nakoľko tejto námietke sa odvolací súd venoval v bode 20.3. až 24.1. odôvodnenia rozhodnutia, pričom je potrebné zdôrazniť, že z obsahu odôvodnení rozhodnutí vyplynul aj fakt, že obdobie od 1. októbra 2008 do 6. februára 2012 bol žalovaný evidovaný ako vlastník predmetných nehnuteľností a v zmysle § 123 OZ mal ich okrem iného aj právo užívať. Aj po 6. februári 2012 spolu s ďalšími spoluvlastníkmi listom zo dňa 14. mája 2012 požiadal žalobcu o vyžiadanie dodatočného súhlasu Ministerstva financií SR k prevodu majetku štátu. Žalobca listom zo dňa 21. mája 2012 dal žalovanému na vedomie, že pozastavuje konanie na vypratanie predmetných nehnuteľností až do doby získania stanoviska Ministerstva financií SR a Ministerstva poľnohospodárstva SR. Ministerstvo pôdohospodárstva SR listom z 18. júla 2012 oznámilo, že dodatočný súhlas s prevodom majetku, nie je možný. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti užíval so súhlasom žalobcu. Po dohode so zástupcom žalobcu predmetné nehnuteľnosti mali byť zrekonštruované, zveľadené a upravené, tieto vydal žalobcovi dňa 2. októbra 2012. Z tohto dôvodu nie je možné tvrdiť, že by sa súdy tejto námietke žalobcu nevenovali.

21.4. Rovnako je nedôvodná dovolacie námietka žalobcu vo vzťahu k nedostatočnosti poukazov zo strany súdov oboch inštancií vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp. zn. 4Cdo/145/2019, že nie je zrejmé z akých dôvodov súdy vychádzali a poukazovali naň, resp. poukaz na toto rozhodnutie bez konkrétnych súvislostí s prejednávanou vecou zakladá porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. Ani táto námietka v kontexte tvrdeného porušenia ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemôže obstať, keď z obsahu obidvoch súdnych rozhodnutí je zrejmé v akých súvislostiach práve na toto rozhodnutie najvyššieho súdu oba súdy poukazovali, keďže išlo o obdobnú skutkovú a právnu vec (rozdiel bol len na strane žalovaného) a žalobcovi obsah tohto rozhodnutia bol známy (pozri bod 51. rozsudku súdu prvej inštancie).

22. Podľa názoru žalobcu odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky

a) postavenia žalovaného ako dobromyseľného držiteľa, napriek tomu, že v konaní boli preukázané skutočnosti objektívne spôsobilé vyvolať u neho pochybnosti o tom, že mu predmetné nehnuteľnosti skutočne patria a

b) posúdenia podmienok vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 8. februára 2012 do 30. septembra 2012.

22.1. Prvá sporná otázka od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie v prejednávanvej veci spočívala v tom, či žalovaný držiteľom predmetných nehnuteľností dobromyseľným je alebo nie (a to vrátane jej posúdenia časového aspektu, teda dokedy žalovaný bol dobromyseľným držiteľom a odkedy už nedobromyseľným) a to v dôsledku či bola jeho držba oprávnená alebo neoprávnená, respektíve odkedy a či vôbec bola jeho držba oprávnená). Posúdenie otázky dobromyseľnosti držiteľa veci nie je otázkou skutkovou ale otázkou právnou.

22.2. Rozhodovacia prax dovolacieho súdu je dlhodobo konštantná, keď vyslovuje, že skutonosť, či je držiteľ v zmysle § 130 Občianskeho zákonníka dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne. Nestačí len jeho subjektívne presvedčenie, že vec mu patrí. Rozhodujúce je, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu rozumne požadovať od každého subjektu, mal, resp. mohol mať, alebo nemal, prípadne nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Dobromyseľnosť je teda presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Ide o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodiť presvedčenie nadobúdateľa, že vec mu patrí (V 5/1989).

22.3. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným; pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Na tom, kto nadobudnutie v dobrej viere popiera, bude, aby túto domnienku vyvrátil, t. j. aby podal plný dôkaz zlej viery nadobúdateľa, a na jeho ťarchu pôjde, pokiaľ sa mu to

nepodari. Oprávnený držiteľ má právo vec užívať v rovnakom rozsahu ako vlastník a z tohto užívania mu vo vzťahu k vlastníkovi nevznikajú žiadne povinnosti; jediná povinnosť, ktorú oprávnený držiteľ voči vlastníkovi má, je povinnosť vydať mu vec. Oprávnený držiteľ teda nie je povinný vydať vlastníkovi to, o čo sa užívaním jeho veci obohatil, a to ani podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení; vzťahy medzi vlastníkom a držiteľom ohľadne vydania úžitkov veci treba posudzovať len podľa § 130 a nasl. Občianskeho zákonníka.

22.4. Uvedenej právnej otázke sa venoval Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/64/2018, preto nie je možné hovoriť ani o odklone v uvedenej právnej otázke. Navyiac je potrebné uviesť, že v predmetnej veci ide o vec rovnakú po skutkovej a aj právnej stránke, rozdiel je v strane sporu na strane žalovaného. Preto dovolací súd poukazuje v tomto smere na body 26., 27. predmetného rozhodnutia: „26. So zreteľom na okolnosti prípadu a vykonaného dokazovania v základnom konaní, podľa názoru dovolacieho súdu žalovaný bol dobromyseľný v tom, že mu daná nehnuteľnosť patrí aj po doručení žaloby o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, a to až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, na základe ktorého sa žalobkyňa stala jej vlastníkom. Kúpna zmluva z 21. decembra 2005 bola vyhotovená formou notárskej zápisnice, a preto žalovaný nemal žiadne pochybnosti o tom, že zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon. Na jej základe príslušný orgán správy katastra povolil jej vklad do katastra nehnuteľností a žalovaný sa stal výlučným vlastníkom danej nehnuteľnosti. Zo správania žalovaného ďalej vyplynulo, že spornú nehnuteľnosť užíval ako vlastnú, nakoľko s ňou nakladal ako s vlastnou, zrekonštruoval ju, investoval do nej svoje finančné prostriedky a tiež ju využíval pre svoju podnikateľskú činnosť. Skutočnosť, že sa poznal s F.. I. G. a bol informovaný o priebehu prevodu nehnuteľností zo žalobkyne na F.. I.U. G. a následne aj neho ako žalovaného, nemôže spochybniť jeho dobromyseľnosť, nakoľko bol oboznámený so zámerom žalobkyne predať prebytočný majetok štátu, a teda nebol dôvod mať pochybnosti o slobodnej a vážnej vôli žalobkyne (ani sama žalobkyňa dané nespochybnila), a to aj vzhľadom na to, že obe kúpne zmluvy boli vyhotovené formou notárskej zápisnice v domnienke, že obsahuje všetky potrebné náležitosti vyžadované zákonom. Zo žiadnych okolností nevyplývalo nekalé, bezprávne alebo podvodné konanie zo strany žalovaného vo veci nadobudnutia spornej nehnuteľnosti. 27. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd ma za to, že žalovaný bol dobromyseľný aj po doručení žaloby o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, nakoľko mohol dôvodne počítať s možnosťou, že súdy vyriešia danú kolíziu práva medzi pôvodným vlastníkom a ním ako nadobúdateľom vlastníckeho práva na základe dobrej viery v jeho prospech a poskytnú mu ochranu jeho vlastníckeho práva. Hoci spor o vlastnícke právo spornej nehnuteľnosti bol rozhodnutý v neprospech žalovaného, avšak na druhej strane nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (porovnaj R 14/2009), a to až do momentu, kedy súd zistil, že z obidvoch týchto právom chránených a vzájomne kolidujúcich hodnôt nemožno zachovať maximum, ale je nutné uprednostniť jednu z ich a právoplatne o tom rozhodol. Dovolací súd v súvislosti s prejednávanou vecou poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2020, sp. zn. 4Cdo/145/2019, ktorý ohľadne danej otázky zaujal rovnaký názor. Toto rozhodnutie je plne použiteľné aj na daný prípad, pretože rieši vec skutkovo a právne rovnakú, rozdiel spočíva iba v inom žalovanom, keďže sporné nehnuteľnosti užívali viaceré subjekty.“

22.5. Druhá otázka sa týkala posúdenia podmienok vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 8. februára 2012 do 30. septembra 2012.

22.6. Žalobca v tomto smere namietal, že najneskôr od 8. februára 2009 žalovaný nebol dobromyseľným držiteľom dotknutej nehnuteľnosti, po právoplatnosti rozhodnutia o žalobe o určenie vlastníckeho práva žalovaný užíval nehnuteľnosti bez uzavretia nájomnej zmluvy, alebo inej zmluvy, čo je v rozpore so zákonom č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu. Právne posúdenie odvolacieho súdu aj v tejto právnej otázke je možné vzhľadom na bod 20.3. a nasl. odôvodnenia (v tomto rozsudku bod 3., 4. odôvodnenia). Aj táto námietka, čo do nedostatku dôvodov, keďže je zrejmé, že súdy mali za to, že žalovaný bol oprávneným držiteľom sporných nehnuteľností aj za uvedené obdobie, resp. od 7. februára 2012 do 30. septembra 2012 užíval nehnuteľnosti so súhlasom žalobcu, je nedôvodná.

22.7. Bezdôvodné obohatenie je v § 451 ods. 1 OZ konštruované ako záväzkový vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho sa niekto obohatil a v ods. 2 je konštruované ako predmet plnenia, ktorý sa má vydať. Bezdôvodné obohatenie je teda zamerané len na to, aby sa vydalo

tomu, na úkor koho bolo získané. Zákon uvádza štyri formy bezdôvodného obohatenia, a to:

a. majetkový prospech bol získaný plnením bez právneho dôvodu. Ide o také plnenie, kde od začiatku nebol právny dôvod na plnenie. To znamená, že sa plnilo, hoci chýbala právna skutočnosť, najmä zmluva, na základe ktorej sa spravidla plní.

b. majetkový prospech bol získaný plnením z neplatného právneho úkonu, spravidla z neplatnej zmluvy.

c. majetkový prospech bol získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý tu síce spočiatku existoval, ale potom dodatočne odpadol. Takýto prípad môže nastať napríklad splnením rozvázovacej podmienky (§ 36 ods. 2), odstúpením od zmluvy (§ 48) alebo zrušením zmluvy (napr. podľa § 740).

d. majetkový prospech bol získaný z nestatočných zdrojov.

22.8. Odborná spisba a súdna prax zhodne uzatvárajú, že je potrebné dôsledne rozlišovať plnenie bez právneho dôvodu a plnenie z neplatného právneho úkonu. Toto rozlišovanie má význam pre určenie kto a čo sa má vydať.

22.9. O plnenie bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka ide v prípade užívania nebytových priestorov bez nájomnej či inej zmluvy alebo iného titulu, oprávňujúceho tieto priestory užívať. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu, bez poskytovania náhrady za vykonávanie jemu patriacich oprávnení a bez toho, aby sa jeho majetok zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom zakladajúcim právo užívať nebytový priestor. (3Cdo/52/2007)

30. Na rozdiel od bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, v prípade neplatnosti právneho úkonu ide o stav, že došlo k plneniu na základe zmluvy, ktorá sa ukázala ako neplatná. Dôsledkom neplatnej zmluvy je povinnosť zmluvných strán si vrátiť všetko, čo plnením nadobudli. Zo zákona vyplýva, že ak ide o plnenie z neplatnej zmluvy, vzájomnú povinnosť vrátiť plnenie majú iba zmluvné strany.

30.1. Odvolací súd sa uvedenou ustálenou praxou dôsledne riadil. Odôvodnenie v tomto smere je uvedené v bode 23.1. až 24.1. rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd zastal názor, že všetci účastníci zmluvných vzťahov si musia vzájomne vrátiť plnenie z neplatných zmlúv a teda zmluvným stranám by prichádzalo do úvahy bezdôvodné obohatenie vzniknuté plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol (z neplatnej zmluvy). Ide o vzájomnú povinnosť medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, vzniknutého neplatnými kúpnyimi zmluvami. Až v prípade, keď žalovaný by obdržal plnenie od F.. G. a následne žalovaný by nevrátil nehnuteľnosti žalobcovi, dostal by sa žalovaný do stavu, že nehnuteľnosti by užíval bez právneho titulu a žalobcovi by vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nárok na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je zo zákona podmienený tým, že ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť. To platí aj pre opačné prípady, kedy by predávajúci žaloval na vrátenie predanej veci. Aj takejto žalobe by súd mohol vyhovieť len vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy k vráteniu plnení z oboch strán (správa občianskoprávneho kolégia NS ČSR, sp. zn. Cpj 34/74 (R 26/1975)). Medzi stranami nebolo sporné, že k vráteniu plnenia z kúpnej zmluvy došlo 30. septembra 2012 a následne 2. októbra 2012 boli nehnuteľnosti vydané žalobcovi, teda žalobcovi nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k žalovanému za žiadne obdobie. S prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný bol oprávneným držiteľom sporných nehnuteľností zákon mu poskytuje ochranu po dobu celej oprávnenej držby ako vlastníkovi. Záverom sa odvolaciemu súdu žiadalo dodať, že ak žalobcovi vznikla nejaká majetková ujma za obdobie od 21. decembra 2005 do 2. októbra 2012, tak za túto žalovaný nezodpovedá, lebo žalovaný ju žalobcovi nijako nespôsobil, nebol so žalobcom v žiadnom právnom vzťahu a svedčala mu ochrana ako vlastníkovi. Preto ani táto dovolacia námietka nie je opodstatnená a nejde o odklon vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp. zn. 4Cdo/145/2019, keď súdy v tejto veci (rozumej dovolaním napadnutej) konštatovali dobromyseľnú držbu spornej nehnuteľnosti zo strany žalovaného aj za uvedené obdobie od 8. februára 2012 (od právoplatnosti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy z 2. novembra 2005 medzi žalobcom a F.. I. G., Agrotechna) až do 30. septembra 2012, kedy dňa 2. októbra 2012 boli nehnuteľnosti žalobcovi vydané.

30.2. Dovolací súd odkazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/145/2019, 5Cdo/64/2018 a 2Cdo/176/2020, ktoré sa týkali obdobnej veci po stránke skutkovej a právnej, pričom rozdiel bol v strane sporu na strane žalovaných, v prípade rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/145/2019 bolo dovolanie žalobcu odmietnuté, proti predmetnému rozhodnutiu bola podaná zo strany žalobcu aj ústavná sťažnosť, ktorú Ústavný súd SR uznesením pod sp. zn. IV. ÚS 549/2020-24 z

28. októbra 2020 odmietol. Vo veciach NS SR sp. zn. 5Cdo/64/2018, a sp. zn. 2Cdo/176/2020 bolo dovolanie žalobcu zamietnuté.

30.3. Keďže v prejednávanej veci, teda dovolaním napadnuté rozhodnutie vychádza z rovnakého skutkového a právneho základu ako vo vyššie citovaných rozhodnutiach NS SR, rozdiel je len v inej strane sporu na strane žalovaného, dovolací súd konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustný a podľa § 420 písm. f) CSP je nedôvodný. Dovolanie vzhľadom na uvedené, dovolací súd ako celok zamietol, s poukazom na § 448 CSP, pričom je potrebné poukázať aj na princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 2 CSP) a predvídateľnosti práva aj s poukazom na uvedené rozhodnutia dovolacieho súdu.

31. Úspešnému žalovanému súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s poukazom na § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok